

Lektionsplanering

Årskurs: 4-6

Ämne: Svenska

Tema: "Balladen om en bruten näsa" – Livsbejakande perspektiv och sociala utmaningar

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

Litteratur från olika genrer, med fokus på skönlitteratur och texter som behandlar relationer och samhällsfrågor.

Bearbetning av skönlitteratur genom diskussion och textanalys.

Berättelsens uppbyggnad och karaktärsutveckling.

Språkliga uttryck och stilistiska drag i litteraturen.

Betygskriterium (E)

Eleven kan läsa och samtala om skönlitteratur med grundläggande förståelse för handling och karaktärer.

Eleven kan sammanfatta skönlitterära texter och för en enkel diskussion om deras innehåll.

Eleven kan analysera och diskutera berättelsens struktur och karaktärers utveckling.

Eleven kan reflektera över och diskutera författarens val av språk och stil.

[Lgr 22, Svenska, Åk. 4-6]

Lärarledda instruktioner

1. Introduktion till boken och huvudkaraktären Bart (10 min)

- Presentera boken "Balladen om en bruten näsa" och huvudpersonen Bart.
- Beskriv Bart och hans livssituation, hur han växer upp i en utsatt del av stan.
- Diskutera kort de sociala och ekonomiska förhållanden som påverkar Bart och hans familj.
- Låt eleverna reflektera över hur miljön kan påverka en individs liv.

2. Diskussion om vänskap och stöd (10 min)

- Beskriv Bart och hans vän Ada, som kommer från en annan del av staden.
- Diskutera vikten av vänskap och stöd i svåra situationer.
- Fråga eleverna hur de tror att vänner kan hjälpa varandra i svåra tider.

- Låt eleverna ge exempel på när de själva fått hjälp från vänner.

3. Karaktärsanalys: Bart och Ada (15 min)

- Gå igenom Bart och Adas utveckling i boken.
- Diskutera deras personligheter, styrkor och svagheter.
- Låt eleverna arbeta i par och lista likheter och skillnader mellan Bart och Ada.
- Sammanfatta hur deras vänskap påverkar deras val och handlingar i boken.

4. Avslutande diskussion och reflektion (10 min)

- Sammanfatta de viktigaste lärdomarna från boken.
- Diskutera bokens tema om att tro på sig själv och våga förändra sitt liv.
- Låt eleverna dela sina egna tankar om vad det innebär att tro på sig själv.
- Avsluta med en gemensam reflektion kring bokens budskap och hur eleverna kan använda det i sitt eget liv.

Ämnesinnehåll

Här listas viktig kunskap och ämnesinnehåll som eleverna behöver känna till eller lära sig i undervisningen.

- **Bart som karaktär:** Bart är en ung kille som växer upp i ett utsatt område. Hans mamma är alkoholiserad, vilket påverkar både hans och hennes liv. Bart är en tänkare, och trots svårigheterna hittar han sätt att vara positiv.
- **Ada som kontrast:** Ada kommer från en helt annan bakgrund, och hennes vänskap med Bart öppnar nya möjligheter för honom. Ada fungerar som en positiv kraft i Barts liv och hjälper honom att se på världen från en annan vinkel.
- **Vikten av vänskap och socialt stöd:** Vänskapen mellan Bart och Ada är central i berättelsen. Den visar hur stöd från andra kan hjälpa människor att övervinna svårigheter och växa som individer.
- **Sociala och ekonomiska förhållanden:** Boken belyser de svårigheter som personer i utsatta områden kan möta, och hur detta påverkar deras framtid. Diskussionen om hur miljön kan påverka människor är viktig för att förstå berättelsens djup.
- **Att tro på sig själv:** Ett genomgående tema i boken är vikten av att tro på sig själv och våga. Eleverna får reflektera över sina egna liv och vad det innebär att ha självförtroende.

Ordkollen

Ord	Förklaring	Etymologi
Vänskap	Ett förhållande mellan personer som bygger på ömsesidigt stöd och tillit.	Från fornsvenska "vänskap", som betyder "vän" eller "vänskapsband".
Utsatt	Att vara i en svår eller utsatt situation, där man är sårbar för negativa påverkan.	Från gammelsvenska "utsätta", betyder att "ställa i fara".
Alkoholism	En sjukdom som innebär ett beroende av alkohol.	Från grekiska "alkoholis", som är relaterat till alkohol.
Socialt stöd	Hjälp eller stöd från samhället eller individer för att hantera svårigheter.	"Social" kommer från latin "socialis", som betyder "gemensam".

Diskussionsfrågor

A. Tror ni att människor från olika bakgrunder kan förstå varandra bättre genom vänskap? Varför eller varför inte?

B. Vad tror ni skulle hända om Bart inte hade haft Ada som vän? Hur skulle hans liv se ut?

C. Om du var Bart, hur skulle du hantera svårigheter som de han möter i boken? Vilket stöd skulle du behöva?

Aktivitet

Eleverna ska i grupper om fyra diskutera boken och välja en scen som de tycker är viktig för Bart och Adas vänskap. De ska skriva en kort scenbeskrivning och förklara varför den är viktig för berättelsen. Därefter ska de presentera sina resultat för klassen. Aktiviteten ska hjälpa eleverna att bättre förstå hur författaren använder relationer för att driva handlingen framåt.

Exit-ticket

Frågor	Svar
Vad var det viktigaste Bart lärde sig under boken?	Att tro på sig själv och att ta kontroll över sitt liv.
Hur påverkar Ada Bart?	Ada hjälper Bart att se livet från en mer positiv vinkel och ge honom mod att förändras.
Vad tror du skulle ha hänt om Bart inte hade haft Ada?	Han skulle kanske inte ha haft samma hopp om framtiden och fortsatt känna sig ensam.

Frågor	Svar
Vad betyder det att vara "utsatt"?	Att vara i en sårbar situation där man lätt kan påverkas negativt av sin omgivning.
Vad handlar boken om?	Den handlar om vänskap, mod och att hitta styrkan att förändra sitt liv, trots svårigheter.
Hur beskriver boken Bart?	Bart beskrivs som en ung kille som trots sin svåra situation är livsbejakande och klok.
Vad är betydelsen av "socialt stöd" i berättelsen?	Det betyder att ha människor som hjälper och stöttar en, som Ada gör för Bart.
Hur påverkas Bart av sin mammas alkoholism?	Hans mamma påverkar hans liv negativt, men hans vänskap med Ada ger honom hopp.

Hemuppgift

Eleverna ska skriva en kort uppsats om "Vad skulle jag göra om jag var Bart?" där de reflekterar över vilka svårigheter de tror att Bart möter och hur de själva skulle reagera i en liknande situation. Uppsatsen ska innehålla exempel på vad de skulle göra för att förändra sin situation och vad som kan hjälpa dem att tro på sig själva.

Citat

"Den största gåvan du kan ge någon är att tro på dem." – Mårten Melin, författare till "Balladen om en bruten näsa".

Citatet knyter an till lektionens tema om vikten av att tro på sig själv och på andra. Bart får den här gåvan av Ada, och det visar hur viktigt det är att vi som individer ger varandra stöd och tro på våra förmågor.

Tags: [Lektion](#)